

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

31 ianuarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componență:

Președinte

Judecători

Țurcan Anatolie

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie

Daguța Sergiu

Ursachi Mariana

a judecat recursurile declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Dubăsari Valeriu, de către avocatul Cașu Iulian în comun cu inculpații Mocanu Maxim și Arap Ion și de către reprezentanții legali ai inculpaților, Mocanu Igor și Arap Lilia, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 09 noiembrie 2022 în cauza penală a lui

Mocanu Maxim Xxxxx, născut la xxxxx,
originar și locuitor al xxxxx

și

Arap Ion Xxxxx, născut la xxxxx, originar și
locuitor al xxxxx.

Termenul de examinare:

instanța de fond: 27.10.2017 – 27.03.2019;

instanța de apel: 25.04.2019 – 16.12.2020 și 28.05.2021 – 23.12.2022;

instanța de recurs: 22.02.2021 – 26.04.2021 și 25.01.2023 – 31.01.2024.

Asupra recursurilor declarate, completul de judecată

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Drochia, sediul central, din 27 martie 2019:

Mocanu Maxim a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 187 alin. (4) Cod penal, cu aplicarea art. 79 Cod penal, la 5 ani închisoare, a cărei executare a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 4 ani.

Arap Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 187 alin. (4) Cod penal, cu aplicarea art. 79 Cod penal, la 5 ani închisoare, a cărei executare a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 4 ani.

S-a dispus încasarea:

- din contul lui Mocanu Igor și Arap Lilia, în mod solidar, în folosul lui Pîntea Igor prejudiciul material în sumă de 142 699 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 8900 lei;

- din contul Liliesi Arap în beneficiul lui Pîntea Igor prejudiciul moral în mărime de 5000 lei;

- din contul lui Mocanu Igor în beneficiul în folosul lui Pîntea Igor prejudiciul moral în mărime de 5000 lei.

A fost soluționată chestiunea cu privire la măsura asiguratorie a acțiunii civile și cu privire la corpurile delictive.

2. Prima instanță a constatat că:

Inculpatul **Arap Ion**, în perioada de timp de la 07.06.2017 până la 11.06.2017, la oră nestabilită de organul de urmărire penală, în urma înțelegerii prealabile cu inculpatul Mocanu Maxim, în repetate rânduri, beneficiind și cunoscând faptul că stăpânii au alt loc permanent de trai și nu se aflau permanent în imobilul dat, având scop de profit și de sustragere deschisă a bunurilor altei persoane, au pătruns în domiciliu lui Pîntea Igor situată pe adresa xxxxx, de unde a sustras pe ascuns mai multe bunuri materiale după cum urmează: 1 frigider pentru automobil 12V/220V la prețul de 30560 lei; 2 covoare „Ungheni” la prețul de 4500 lei; o vază mare de cristal la prețul de 1800 lei; 7 modeme-router WIFI la prețul de 400 lei fiecare; 12 radio telefoane la prețul de 200 lei fiecare; 1 sticlă de „Martini” la prețul de 150 lei; 7 rame foto de argint la prețul de 1016 lei fiecare; 1 set de ștergere la prețul de 1321 lei; 1 set de ștergere la prețul de 976 lei; 1 set de ștergere la prețul de 711 lei; 4 seturi de ștergere la prețul de 1677 lei; 1 set de oale de bucătărie la prețul de 5490 lei; 1 mașină de feliat la prețul de 3700 lei; 1 mașină de curățat încălțăminte la prețul de 1200 lei; 1 pătuc pentru copii la prețul de 2850 lei; 3 pijamale pentru femei la prețul de 650 lei fiecare; 1 lustră la prețul de 5700 lei; 1 ceas „Antic” la prețul de 7600 lei; 1 lampă pentru dormitor la prețul de 1500 lei; 1 set de veselă pentru cafea la prețul de 1200 lei; 3 seturi de veselă la prețul de 1450 lei fiecare; 1 fier de călcat la prețul de 1400 lei; 1 mașină de cafea la prețul de 3151 lei; 1 set de tigăi „Tefal” la prețul de 950 lei; 1 set de linguri, furculițe și cuțite la prețul de 3000 lei; 1 televizor la prețul de 4050 lei; 1 DVD player la prețul de 1000 lei; 1 motoretă pentru copii la prețul de 2450 lei; 2 gece de piele la prețul de 3700 lei fiecare; 2 cojoace la prețul de 4900 lei fiecare; 1 haină de blană la prețul de 7750 lei; 1 aragaz incorporabil la prețul de 6000 lei; 1 costum bărbătesc la prețul de 3000 lei; 2 rochii la prețul de 8000 lei; 1 cojoc la prețul de 4000 lei; 10 tricouri la prețul de 200 lei fiecare; 4 scurte la prețul de 450 lei fiecare; 1 sticlă termos pentru copii la prețul de 100 lei; 1 jucărie pentru brad tip suvenir la prețul de 100 lei; 1 geantă de culoare roșie la prețul de 400 lei; 1 statuie suvenir la prețul de 500 lei; 1 cuptor cu microunde la prețul de 750 lei; 1 cămașă de noapte pentru copii la prețul de 400 lei; 1 icoană la prețul 650 lei; 1 rației; WIFI la prețul de 400 lei; încărcătoare de la router la prețul de 700 lei; 1 cămașă pentru femei de culoare roșie la prețul de 500 lei; 3 maiouri la prețul de 200 lei fiecare; 1 centură la prețul de 400 lei; 1 set de linguri la prețul de 60 lei; 2 cuțite de bucătărie la prețul de 150 lei fiecare; 1 pereche de încălțăminte pentru copii la prețul de 120 lei; 1 machinetă pentru cafea la prețul de 200 lei; 1 portmoneu la prețul de 200 lei, cu care s-au ascuns în direcție necunoscută, iar ultima dată, atât Arap Ion cât și Mocanu Maxim, având asupra sa în fiecare mână câte un cuțit, îmbrăcați în mănuși, cu cagule pe cap și cu măști de tifon pe față, amenințând cu aplicarea violenței și insuflând temerea reală a părții vătămate în propria casă, prin ce i-a cauzat părții vătămate enunțate o daună în proporții considerabile săvârșită în proporții mari în sumă totală de 150 149 lei.

Acțiunile inculpatului Arap Ion au fost încadrate de către prima instanță în baza art. 187 alin. (4) Cod penal – *jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită de două persoane mascate, prin pătrundere în încăpere, cu amenințarea aplicării violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, săvârșite în proporții mari.*

Inculpatul **Mocanu Maxim**, în perioada de timp de la 07.06.2017 până la 11.06.2017, la oră nestabilită de organul de urmărire penală, în urma înțelegerii prealabile cu Arap Ion, în repetate rânduri, beneficiind și cunoscând faptul că stăpânii au alt loc permanent de trai și nu se aflau permanent în imobilul dat, având scop de profit și de sustragere deschisă a bunurilor altei persoane, au pătruns în domiciliu lui Pîntea Igor situată pe adresa xxxxx, de unde a sustras pe ascuns mai multe bunuri materiale după cum urmează: 1 frigider pentru automobil 12V/220V la prețul de 30560 lei; 2 covoare „Ungheni” la prețul de 4500 lei; 1 vază mare de cristal la prețul de 1800 lei; 7 modeme-router WIFI la prețul de 400 lei fiecare; 12 radio telefoane la prețul de 200 lei fiecare; 1 sticlă de „Martini” la prețul de 150 lei; 7 rame foto de argint la prețul de 1016 lei fiecare; 1 set de ștergere la prețul de 1321 lei; 1 set de ștergere la prețul de 976 lei; 1 set de ștergere la prețul de 711 lei; 4 seturi de ștergere la prețul de 1677 lei; 1 set de oale de bucătărie la prețul de 5490 lei; 1 mașină de feliat la prețul de 3700 lei; 1 mașină de curățat încălțăminte la prețul de 1200 lei; 1 pătuc pentru copii la prețul de 2850 lei; 3 pijamale pentru femei la prețul de 650 lei fiecare; 1 lustră la prețul de 5700 lei; 1 ceas „Antic” la prețul de 7600 lei; 1 lampă pentru dormitor la prețul de 1500 lei; 1 set de veselă pentru cafea la prețul de 1200 lei; 3 seturi de veselă la prețul de 1450 lei fiecare; 1 fier de călcat la prețul de 1400 lei; 1 mașină de cafea la prețul de 3151 lei; 1 set de tigăi „Tefal” la prețul de 950 lei; 1 set de linguri, furculițe și cuțite la prețul de 3000 lei; 1 televizor la prețul de 4050 lei; 1 DVD player la prețul de 1000 lei; 1 motoretă pentru copii la prețul de 2450 lei; 2 gecii de piele la prețul de 3700 lei fiecare; 2 cojoace la prețul de 4900 lei fiecare; 1 haină de blană la prețul de 7750 lei; 1 aragaz incorporabil la prețul de 6000 lei; 1 costum bărbătesc la prețul de 3000 lei; 2 rochii la prețul de 8000 lei; 1 cojoc la prețul de 4000 lei; 10 tricouri la prețul de 200 lei fiecare; 4 scurte la prețul de 450 lei fiecare; 1 sticlă termos pentru copii la prețul de 100 lei; 1 jucărie pentru brad tip suvenir la prețul de 100 lei; 1 geantă de culoare roșie la prețul de 400 lei; 1 statuie suvenir la prețul de 500 lei; 1 cuptor cu microunde la prețul de 750 lei; 1 cămașă de noapte pentru copii la prețul de 400 lei; 1 icoană la prețul de 650 lei; 1 rație WIFI la prețul de 400 lei; încărcătoare de la ruter la prețul de 700 lei; 1 cămașă pentru femei de culoare roșie la prețul de 500 lei; 3 maiouri la prețul de 200 lei fiecare; 1 centură la prețul de 400 lei; 1 set de linguri la prețul de 60 lei; 2 cuțite de bucătărie la prețul de 150 lei fiecare; 1 pereche de încălțăminte pentru copii la prețul de 120 lei; 1 machinetă pentru cafea la prețul de 200 lei; 1 portmoneu la prețul de 200 lei, cu care s-au ascuns în direcție necunoscută, iar ultima dată, atât Mocanu Maxim cât și Arap Ion, având asupra sa în fiecare mână câte un cuțit, îmbrăcați în mănuși, cu cagule pe cap și cu măști de tifon pe față, amenințând cu aplicarea violenței și insuflând temerea reală a părții vătămate în propria casă, prin ce i-a cauzat părții vătămate o daună în proporții considerabile săvârșită în proporții mari în sumă totală de 150 149 lei.

Acțiunile inculpatului Mocanu Maxim au fost încadrate de către prima instanță în baza art. 187 alin. (4) Cod penal – *jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită de două persoane mascate, prin pătrundere în încăpere, cu amenințarea aplicării violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, săvârșite în proporții mari.*

3. Nefiind de acord cu sentința apel au declarat procurorul în Procuratura r. Drochia, Rusu Oleg, procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lisnic

Elena, avocatul Cașu Iulian în comun cu inculpatul Mocanu Maxim și reprezentantul legal al acestuia, Mocanu Igor cât și avocatul Cașu Iulian în comun cu reprezentanții legali a inculpatului Arap Ion, Nisterenco Tatiana și Arap Lilia.

3.1. Procurorul Rusu Oleg prin apelul declarat a solicitat casarea sentinței în partea individualizării pedepsei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpaților Arap Ion și Mocanu Maxim, condamnați în baza art. 187 alin. (4) Cod penal, să le fie stabilită o pedeapsă fără aplicarea prevederilor art. 79 și 90 Cod penal.

În motivarea apelului, acuzarea a indicat că la individualizarea pedepsei nu s-a ținut cont de faptul că Arap Ion și Mocanu Maxim se învinuiesc de comiterea unei infracțiuni grave, ei recunoscând vina parțial.

Totodată, nu s-a luat în calcul că inculpații au comis infracțiunea folosind măști, mănuși și cuțite, fiind surprinși de partea vătămată în momentul sustragerii, fapt care a pus în pericol viața și sănătatea lui Pîntea Igor.

Mai mult, deși minoratul poate fi catalogat ca circumstanță excepțională, nu s-a observat căința sinceră din partea inculpaților și contribuirea lor activă la descoperirea infracțiunii și nu au restituit prejudiciul material cauzat prin infracțiune.

Astfel, aplicarea prevederilor art. 79 și 90 Cod penal este una neîntemeiată, iar pedeapsa aplicată inculpaților este prea blândă și nu corespunde proporționalității faptelor infracționale comise.

3.2. Procurorul Lisnic Elena prin apelul suplimentar a solicitat casarea sentinței în partea individualizării pedepsei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpaților Arap Ion și Mocanu Maxim, condamnați în baza art. 187 alin. (4) Cod penal, să le fie stabilită o pedeapsă fără aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, indicând că minoratul este o circumstanță excepțională preconceptută, prima instanță corect aplicând-o la caz, or la momentul săvârșirii faptei ambii inculpați nu aveau atinsă vârsta de 18 ani.

3.3. Avocatul Cașu Iulian în apelul declarat în comun cu reprezentanții legali ai inculpatului Arap Ion, Nisterenco Tatiana și Arap Lilia a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Arap Ion să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, cu liberarea de pedeapsă penală și aplicarea unei măsuri de constrângere cu caracter educativ, prevăzute de art. 104 Cod penal, cu respingerea integrală a acțiunii civile.

În susținerea apelului, apelanți au arătat că acțiunile inculpatului Arap Ion nu au fost încadrate juridic corect, deoarece din materialele cauzei reiese că infracțiunea a fost comis pe ascuns, iar valoarea bunurilor sustrase constituie 5000 lei.

Mai mult, inculpații au fost prinși în flagrant și bunurile sustrase au fost restituite integral părții vătămate.

Conform art. 104 Cod penal, persoanelor liberate de răspundere penală în conformitate cu art. 54 sau de pedeapsă penală în conformitate cu art. 93 li se aplică măsuri de constrângere cu caracter educativ – încredințarea minorului pentru supravegherea părinților.

Totodată, la caz, au fost admise derogări de la art. 475 alin. (3) și art. 485 alin. (1)-(2) Cod de procedură penală.

3.4. Avocatul Cașu Iulian în apelul declarat în comun cu inculpatul Mocanu Maxim și reprezentantul legal al acestuia, Mocanu Igor a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Mocanu Maxim să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, cu liberarea de pedeapsă

penală și aplicarea unei măsuri de constrângere cu caracter educativ, prevăzute de art. 104 Cod penal, cu respingerea integrală a acțiunii civile.

În susținerea apelului, apelanții au invocat temeuri similare apelului declarat de către avocatul Cașu Iulian în comun cu reprezentanții legali a inculpatului Arap Ion, Nisterenco Tatiana și Arap Lilia (*a se vedea pct. 3.3. a prezentei hotărâri*).

4. În instanța de apel:

- procurorul a modificat învinuirea adusă lui Arap Ion și Mocanu Maxim, încadrând acțiunile inculpaților în baza art. 186 alin. (4) și art. 27, 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal (*a se vedea f.d. 240-241 și 243-244, vol. II*);

- avocatul Cașu Iulian a modificat cerințele apelurilor declarate solicitând încetarea procesului penal intentat în privința lui Arap Ion și Mocanu Maxim pe motiv că există circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală, fiind încălcate prevederile art. 63 Cod de procedură penală (*a se vedea f.d. 25-27, vol. III*).

5. Prin decizia Curții de Apel Bălți din 16 decembrie 2020 au fost admise apelurile, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre prin care:

Mocanu Maxim a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 186 alin. (4) Cod penal, cu aplicarea art. 70 alin. (3) și art. 79 Cod penal, la 4 ani închisoare;

- art. 27, 186 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu aplicarea art. 70 alin. (3) și art. 81 alin. (3) Cod penal, la 1 an închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiune, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani și 6 luni închisoare.

În temeiul art. 90 alin. (1) Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 3 ani.

Arap Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 186 alin. (4) Cod penal, cu aplicarea art. 70 alin. (3) și art. 79 Cod penal, la 4 ani închisoare;

- art. 27, 186 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu aplicarea art. 70 alin. (3) și art. 81 alin. (3) Cod penal, la 1 an închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiune, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani și 6 luni închisoare.

În temeiul art. 90 alin. (1) Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 3 ani.

S-a dispus încasarea:

- din contul lui Mocanu Igor, Mocanu Maxim, Arap Ion și Arap Lilia, în mod solidar, în folosul lui Pîntea Igor prejudiciul material în sumă de 142 679 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 15 000 lei;

- de la fiecare în parte prejudiciu moral a câte 4000 lei, de la Arap Lilia și Arap Ion în beneficiul lui Pîntea Igor prejudiciul moral în mărime de 4 000 lei și de la Mocanu Igor și Mocanu Maxim în beneficiul în folosul lui Pîntea Igor prejudiciul moral în mărime de 4 000 lei.

Au fost menținute celelalte dispoziții ale sentinței.

5.1. Instanța de apel a constatat că:

Mocanu Maxim în perioada 07-10.06.2017, la ore nestabilite de către organul de urmărire penală, printr-o înțelegere prealabilă cu Arap Ion, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările acestora și dorind în mod conștient, survenirea lor, profitând de faptul că nu sunt văzuți de nimeni, prin escaladarea gardului gospodăriei, au pătruns în interiorul imobilului lui Pîntea Igor din xxxxx, de unde au sustras și însușit următoarele bunuri: 1 frigider pentru automobil la prețul de 3 050 lei; 2 covoare „Ungheni” la prețul a câte 4500 lei, fiecare, în total 9000 lei; 1 vază mare de cristal la prețul de 1800 lei; 7 routere WIFI la prețul de 400 lei fiecare, în total 2800 lei; 12 radiotelefoane la prețul de 200 lei fiecare, în total 2400 lei; 7 rame foto de argint la prețul de 1 016 lei fiecare, în total 7012 lei; 1 set de prosoape la prețul de 1321 lei; 1 set de prosoape la prețul de 976 lei; 1 set de prosoape la prețul de 711 lei; 4 seturi de prosoape la prețul de 1677 lei în total 6708 lei; 1 set de oale de bucătărie la prețul de 5490 lei; 1 mașină de feliat la prețul de 3700 lei; 1 mașină de curățat încălțăminte la prețul de 1200 lei; 1 pătuc pentru copii la prețul de 2850 lei; 3 pijamale pentru femei la prețul de 650 lei fiecare, în total 1950 lei; 1 lustră la prețul de 5700 lei; 1 ceas Antic la prețul de 7600 lei; 1 lampă pentru dormitor la prețul de 1500 lei; 1 set de veselă pentru cafea la prețul de 1200 lei; 1 fier de călcat la prețul de 1400 lei; 1 mașină de cafea la prețul de 3151 lei; 1 set de linguri, furculițe și cuțite la prețul de 3000 lei; 1 televizor la prețul de 4050 lei; 1 DVD player la prețul de 1000 lei; 1 motoretă pentru copii la prețul de 2450 lei; 2 gece de piele la prețul de 3700 lei fiecare, în total 7400 lei; 2 cojoace la prețul de 4900 lei fiecare, în total 9800 lei; 1 șubă cu blană la prețul de 7750 lei; 1 aragaz incorporabil la prețul de 6000 lei; 1 costum bărbătesc la prețul de 3000 lei; 2 rochii la prețul de 8000 lei, în total 16.000 lei; 1 cojoc la prețul de 4000 lei; 4 scurte la prețul de 450 lei fiecare, în total 1800 lei; 1 geantă de culoare roșie la prețul de 400 lei; încărcătoare router la prețul de 700 lei; 1 cămașă pentru femei de culoare roșie la prețul de 500 lei; 3 maiouri la prețul de 200 lei fiecare, în total 600 lei; 1 set de lenjerie la prețul de 60 lei; 8 tricouri la prețul a câte 200 lei fiecare, în total 1600 lei; 2 seturi de veselă la prețul a câte 1450 lei fiecare, în total 2900 lei, ca urmare cauzându-i părții vătămate prejudiciu material în proporții mari în sumă totală de 144 679 lei.

Aceste acțiuni ale inculpatului Mocanu Maxim, instanța de apel le-a încadrat în baza art. 186 alin. (4) Cod penal – *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de două persoane, prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții mari.*

Tot **Mocanu Maxim** la 11.06.2017, la o oră nestabilă de organul de urmărire penală, acționând de comun acord, în baza unei înțelegeri prelabile cu Arap Ion, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, având fața acoperită cu mască medicinală și mănuși pe mâini, prin escaladarea gardului gospodăriei, au pătruns în interiorul imobilului lui Pîntea Igor din xxxxx, de unde au sustras următoarele bunuri: 2 maiouri bărbătești la prețul a câte 200 lei fiecare, în total 400 lei; 1 set de bucătărie la prețul de 1450 lei; 1 statuie suvenir în formă de îngeri la prețul de 500 lei; 1 jucărie de brad la prețul de 100 lei; 1 sticlă pentru suc la prețul de 100 lei; 1 portmoneu la prețul de 200 lei; 1 set de tigăi la 11 prețul de 950 lei; 2 cuțite de bucătărie la prețul de 150 lei fiecare, în total 300 lei; 1 machinetă pentru cafea la prețul de 200 lei; 1 cămașă de noapte pentru copii la prețul de 400 lei; 1

router WI-FI la prețul de 400 lei; 1 cuptor cu microunde la prețul de 750 lei; 1 pereche de încălțăminte pentru copii la prețul de 120 lei; 1 curea bărbătească la prețul de 400 lei; 1 icoană la prețul de 650 lei; în total bunuri în valoare de 6720 lei, pe care le-au pus în rucsacurile personale, purtând în ambele mâini în scop de apărare câte un cuțit însă, din cauze independente de voința lor, nu și-au dus intenția până la capăt, deoarece, la fața locului a venit Pîntea Igor, reținându-i și predându-i organelor de drept.

Aceste acțiuni ale inculpatului Mocanu Maxim, instanța de apel le-a încadrat în baza art. 27, 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal – *tentativa de furt, săvârșită de două persoane, prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Arap Ion în perioada 07-10.06.2017, la ore nestabilite de către organul de urmărire penală, printr-o înțelegere prealabilă cu Mocanu Maxim, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările acestora și dorind în mod conștient, survenirea lor, profitând de faptul că nu sunt văzuți de nimeni, prin escaladarea gardului gospodăriei, au pătruns în interiorul imobilului lui Pîntea Igor din xxxxxx, de unde au sustras și însușit următoarele bunuri: 1 frigider pentru automobil la prețul de 3 050 lei; 2 covoare „Ungheni” la prețul a câte 4500 lei, fiecare, în total 9000 lei; 1 vază mare de cristal la prețul de 1800 lei; 7 routere WIFI la prețul de 400 lei fiecare, în total 2800 lei; 12 radiotelefoane la prețul de 200 lei fiecare, în total 2400 lei; 7 rame foto de argint la prețul de 1 016 lei fiecare, în total 7012 lei; 1 set de prosoape la prețul de 1321 lei; 1 set de prosoape la prețul de 976 lei; 1 set de prosoape la prețul de 711 lei; 4 seturi de prosoape la prețul de 1677 lei în total 6708 lei; 1 set de oale de bucătărie la prețul de 5490 lei; 1 mașină de feliat la prețul de 3700 lei; 1 mașină de curățat încălțăminte la prețul de 1200 lei; 1 pătuc pentru copii la prețul de 2850 lei; 3 pijamale pentru femei la prețul de 650 lei fiecare, în total 1950 lei; 1 lustră la prețul de 5700 lei; 1 ceas Antic la prețul de 7600 lei; 1 lampă pentru dormitor la prețul de 1500 lei; 1 set de veselă pentru cafea la prețul de 1200 lei; 1 fier de călcat la prețul de 1400 lei; 1 mașină de cafea la prețul de 3151 lei; 1 set de linguri, furculițe și cuțite la prețul de 3000 lei; 1 televizor la prețul de 4050 lei; 1 DVD player la prețul de 1000 lei; 1 motoretă pentru copii la prețul de 2450 lei; 2 gecii de piele la prețul de 3700 lei fiecare, în total 7400 lei; 2 cojoace la prețul de 4900 lei fiecare, în total 9800 lei; 1 șubă cu blană la prețul de 7750 lei; 1 aragaz incorporabil la prețul de 6000 lei; 1 costum bărbătesc la prețul de 3000 lei; 2 rochii la prețul de 8000 lei, în total 16.000 lei; 1 cojoc la prețul de 4000 lei; 4 scurte la prețul de 450 lei fiecare, în total 1800 lei; 1 geantă de culoare roșie la prețul de 400 lei; încărcătoare router la prețul de 700 lei; 1 cămașă pentru femei de culoare roșie la prețul de 500 lei; 3 maiouri la prețul de 200 lei fiecare, în total 600 lei; 1 set de lenjerie la prețul de 60 lei; 8 tricouri la prețul a câte 200 lei fiecare, în total 1600 lei; 2 seturi de veselă la prețul a câte 1450 lei fiecare, în total 2900 lei, ca urmare cauzându-i părții vătămate prejudiciu material în proporții mari în sumă totală de 144 679 lei.

Aceste acțiuni ale inculpatului Arap Ion, instanța de apel le-a încadrat în baza art. 186 alin. (4) Cod penal – *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de două persoane, prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții mari.*

Tot **Arap Ion** la 11.06.2017, la o oră nestabilită de organul de urmărire penală, acționând de comun acord, în baza unei înțelegeri prealabile cu **Mocanu Maxim**, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, având fața acoperită cu mască medicinală și mănuși pe mâini, prin escaladarea gardului gospodăriei, au pătruns în interiorul imobilului lui Pîntea Igor din xxxxx, de unde au sustras următoarele bunuri: 2 maiouri bărbătești la prețul a câte 200 lei fiecare, în total 400 lei; 1 set de bucătărie la prețul de 1450 lei; 1 statuie suvenir în formă de înger la prețul de 500 lei; 1 jucărie de brad la prețul de 100 lei; 1 sticlă pentru suc la prețul de 100 lei; 1 portmoneu la prețul de 200 lei; 1 set de tigăi la 11 prețul de 950 lei; 2 cuțite de bucătărie la prețul de 150 lei fiecare, în total 300 lei; 1 machinetă pentru cafea la prețul de 200 lei; 1 cămașă de noapte pentru copii la prețul de 400 lei; 1 router WI-FI la prețul de 400 lei; 1 cuptor cu microunde la prețul de 750 lei; 1 pereche de încălțăminte pentru copii la prețul de 120 lei; 1 curea bărbătească la prețul de 400 lei; 1 icoană la prețul de 650 lei; în total bunuri în valoare de 6720 lei, pe care le-au pus în rucsacurile personale, purtând în ambele mâini în scop de apărare câte un cuțit însă, din cauze independente de voința lor, nu și-au dus intenția până la capăt, deoarece, la fața locului a venit Pîntea Igor, reținându-i și predându-i organelor de drept.

Aceste acțiuni ale inculpatului Arap Ion, instanța de apel le-a încadrat în baza art. 27, 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal – *tentativa de furt, săvârșită de două persoane, prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

La baza soluției adoptate instanța de apel a pus declarațiile inculpaților, părții vătămate și a martorilor cât și documentele și procesele-verbale ale acțiunilor procesuale, indicând că latura obiectivă a componenței furtului se realizează prin sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, atunci când fapta a fost săvârșită în absența proprietarului, a posesorului sau a oricăror altor persoane, realizată și consumată în speța dată de către inculpații Mocanu Maxim și Arapu Ion în perioada 07-10.06.2017 prin pătrundere în locuința lui Pîntea Igor, iar nerecunoașterea de către inculpați a volumului celor sustrate nu poate constitui temei pentru excluderea din învinuirea adusă a sustragerii pe ascuns a bunurilor în sumă totală de 144 679 lei, or inculpații au avut suficient timp de la comiterea faptei până la momentul reținerii, de a se debarasa de obiectele sustrate, o parte dintre care fiind depistate de către colaboratorii poliției ca urmare a indicării locului unde au fost ascunse.

În ce privește tentativa sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, comișă de inculpați în ziua de 11.06.2017, aceasta nu și-a produs efectul din cauze independente de voința lor, ei neobținând posibilitatea reală de a dispune sau de a se folosi de ele la propria dorință, fiind depistați și reținuți în flagrant de către partea vătămată, cu depistarea și notificarea bunurilor pregătite pentru furt, pe care nu li-au obiectat, astfel neducându-și intenția până la capăt din cauze ce nu au depins de voința lor.

În continuare, instanța de apel a menționat că prin învinuirea finală adusă inculpaților la examinarea cauzei în ordine de apel, nu s-a depășit limita acuzațiilor inițial aduse (art. 186 alin. (4) și 187 alin. (4) Cod penal), or, procurorul doar a delimitat faptele prin încadrarea acțiunilor la aceiași categorie de infracțiuni, conform două norme penale separate (consumată și neconsumată).

Astfel, pornirea urmăririi penale a avut loc la cererea lui Pîntea Igor pe faptul săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, cu punerea inițială a ambilor inculpați sub învinuire prin ordonanțele din 29.10.2017 în baza art. 186 alin. (4) Cod penal, cu care a și fost sesizată instanța de judecată prin rechizitoriu.

În cadrul examinării în fond, învinuirea a fost modificată în sensul agravării, conform prevederilor art. 326 alin. (1) Cod de procedură penală.

Astfel, prin ordonanța din 03.05.2018, Arap Ion și Mocanu Maxim au fost învinuiți de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (4) Cod penal, faptă ce a fost reținută prin sentință.

Ulterior, în instanța de apel, dat fiind faptul că acuzarea a contestat sentința, în ordinea art. 325 alin. (2), 326 alin. (1) și 402 alin. (4) Cod de procedură penală, procurorul a modificat inculpaților învinuirea, reținând în acțiunile fiecărui inculpat, 2 fapte penale și anume: sustragerea pe ascuns a bunurilor părții vătămate, de către două persoane, prin pătrundere în locuință, cu cauzare de daune în proporții mari, în valoare de 144 679 lei (art. 186 alin. (4) Cod penal) și tentativa sustragerii pe ascuns a bunurilor în valoare de 6720 lei, de două persoane, prin pătrundere în locuință, cu cauzare de daune în proporții considerabile (art. 27, 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal).

La fel, instanța de apel a conchis că argumentele apărătorului privind încetarea procesului penal, pentru că ar exista circumstanțe care ar exclude sau ar condiționa atragerea inculpaților la răspunderea penală, sunt nefondate.

Astfel, Mocanu Maxim și Arap Ion au primit statut de bănuit în sensul art. 63 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, prin adoptarea ordonanțelor din 27.06.2017.

După care, ei au fost puși sub învinuire prin ordonanțele din 28.09.2017 în interiorul termenului de 3 luni.

Referitor la argumentul apărării privind nulitatea ordonanței de punere sub învinuire din 28.09.2017 sub aspectul neparticipării pedagogului la informarea despre acuzare, instanța de apel a reținut că temeiurile de nulitate absolută sunt strict determinate la alin. (2) a art. 251 Cod de procedură penală și anume: încălcarea prevederilor legale referitoare la competența după materie sau după calitatea persoanei, la sesizarea instanței, la compunerea acesteia și la publicitatea ședinței de judecată, la participarea părților în cazurile obligatorii, la prezența interpretului, traducătorului, dacă sunt obligatorii potrivit legii, atrage nulitatea actului procedural.

Conform alin. (4) a normei vizate, încălcarea oricărei alte prevederi legale decât cele prevăzute în alin. (2) atrage nulitatea (relativă) actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii – când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale – când partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată – când partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță.

La finalizarea urmăririi penale, când învinuiții au luat cunoștință de materialele dosarului în prezența apărătorului, pedagogului și a reprezentanților legali, nu s-a invocat nulitatea actelor procedurale efectuate pe parcursul urmăririi penale, ceea ce prezumă că au fost de acord cu legalitatea actelor procedurale respective.

Respectiv, temeiurile invocate de apărare nu se încadrează la normele specificate, dat fiind, că omisiunea admisă de către procuror la înaintarea în ordinea

art. 282 Cod de procedură penală a acuzării inculpaților minori în ziua de 28.09.2017, fără asigurarea participării pedagogului, a fost înlăturată în ziua de 23.10.2017, când le-a fost adusă la cunoștință conținutul ordonanței de punere sub învinuire pe art. 186 alin. (4) Cod penal, cu audierea lor conform art. 479 alin. (2) Cod de procedură penală în prezența reprezentantului legal, avocatului și pedagogului.

În acest context, învinuirea adusă lor prin ordonanțele din 23.10.2017, nu putea fi apreciată ca punerea repetată sub acuzare pentru una și aceeași faptă, ca pretinsa încălcare a principiului *non bis in idem*, or nici unul din ei nu a fost scos de sub urmărirea penală, cu atragerea repetată la răspundere, iar omisiunea admisă nu constituie temei de încetare a procesului penal în sensul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Totuși, în respectarea principiului legalității procesului penal, instanța va soluționa argumentul adus de apărare prin prisma art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală potrivit căruia, dacă, în cursul urmăririi penale sau judecării cauzei, s-au constatat încălcări care au afectat grav drepturile inculpatului ce derivă din calitatea lui procesuală, instanța examinează posibilitatea reducerii pedepsei inculpatului drept compensare pentru aceste încălcări.

Însă această recompensă nu poate fi interpretată prin prisma art. art. 54 și 104 Cod de procedură penală, după cum solicită apărarea, dat fiind gravitatea infracțiunii, prevăzută la art. 186 alin. (4) Cod penal de comiterea căreia cei doi inculpați sunt recunoscuți culpabili, care prin prisma art. 16 alin. (4) Cod penal face parte din categoria celor grave.

Aceasta pentru, că este pasibilă liberării de răspunderea penală potrivit art. 54 alin. (1) Cod penal, persoana în vârstă de până la 18 ani care a săvârșit pentru prima oară o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă (...) corectarea căreia este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale, prin aplicarea unei din măsuri de constrângere cu caracter educativ stabilită de art. 104 CP, ce conform alin. (5) se aplică în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil al faptei săvârșite.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, instanța de apel, pornind de la principiul umanismului și făcând referire la gravitatea faptelor săvârșite, care se atribuie la categoria celor mai puțin grave și grave; la personalitatea inculpaților, care la momentul săvârșirii faptei erau minori, minoratul fiind apreciat ca o circumstanță excepțională, fiind caracterizați pozitiv la locul de trai și de studii, nu sunt cunoscuți cu antecedente penale sau contravenționale; la comportamentul și atitudinea inculpaților față de cele săvârșite cât și la prevederile legale privind limita sancțiunii în cazul săvârșirii unei infracțiuni neconsumate (art. 81 alin. (3) Cod penal), a apreciat că scopurile pedepsei penale prevăzute la art. 61 alin. (20 Cod penal vor fi atinse prin aplicarea pedepsei cu închisoare, nefiind rațional de a o executa.

Soluționând acțiunea civilă, instanța de apel a dispus încasarea în beneficiul lui Pîntea Igor de la inculpații Mocanu Maxim și Arap Ion, în comun cu reprezentanții lor legali Mocanu Igor și Arap Lilia, prejudiciului material cauzat prin infracțiune de 144 679 lei, ce a fost reținut prin învinuirea lor formulată de către acuzare în instanța de apel prin ordonanțele din 10.07.2020 și nu cuantumul solicitat în acțiunea civilă de 150 149 lei.

Concomitent instanța de apel a dispus și încasarea de la ambii inculpații în comun cu reprezentanți lor legali a cheltuielilor suportate pentru asistența juridică în mărime de 15 000 lei (f.d. 55; 56; 216, vol. II) și prejudiciul moral a câte 4 00 lei fiecare inculpat în comun cu reprezentanți legali ai acestora, or partea vătămată a suferit stres emoțional

6. Împotriva deciziei, recurs au declarat avocatul Cașu Iulian în comun cu inculpații Arap Ion și Mocanu Maxim și reprezentanții legali ai inculpaților Mocanu Igor și Arap Lilia.

6.1. Avocatul Cașu Iulian în comun cu inculpații Arap Ion și Mocanu Maxim prin recursul declarat au solicitat casarea totală a deciziei, cu încetarea procesului penal intentat în privința lui Arap Ion Mocanu Maxim și în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, pe motiv că există circumstanțe care exclude sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală, cu respingerea acțiunii civile.

La caz, în susținerea cererii de recurs, titularii au invocat că acțiunile inculpaților nu au fost încadrate juridic corect, fiind dovedită doar sustragerea pe ascuns a bunurilor în valoare de 5000 lei, care au fost restituite în totalitate încă la faza de urmărire (conform actului de predare-primire din dosar), motiv din care acțiunea civilă urma să fie respinsă în integritate.

Pretinsa parte civilă nu este proprietar al imobilului și respectiv a bunurilor mobile care se aflau în această locuință, adică Pîntea Igor nu este parte a raportului material litigios și nu poate solicita încasarea pretinsului prejudiciu material și moral.

Mai mult, în cazul infracțiunii de furt nu este posibilă repararea prejudiciului moral, deoarece această infracțiune se comite pe ascuns și nu poate direct sau indirect provoca proprietarului suferințe fizice sau psihice. De altfel partea vătămată nici nu a explicat în cadrul examinării în fond și apel în ce anume au constatat suferințele fizice și psihice, și cu atât mai multe nu au fost prezentate careva probe în vederea demonstrării cauzării unui prejudiciu moral.

La fel, instanța de apel ilegal i-a condamnat pe inculpați în baza art. 27, 186 alin. 2) lit. b) Cod penal, deoarece la examinarea în apel deja era expirat termenul de prescripție pentru atragerea la răspundere penală.

Conform art. 60 alin. 1) lit b) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele termene: b) 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave.

Infracțiunea incriminată, conform art. 16 alin. 3) Cod penal, este una mai puțin gravă.

Potrivit art. 60 alin. 7) Cod penal, termenele prescripției de tragere la răspundere penală se reduc pe jumătate pentru persoanele care la data săvârșirii infracțiunii erau minori.

Respectiv, termenul de prescripție în cauza dată este de 2 ani și 6 luni, care a expirat la 11.12.2019, motiv din care procesul penal urma să fie încetat.

Din materialele cauzei reiese că inculpații au fost recunoscuți în calitate de bănuți prin ordonanțele de recunoaștere în calitate de bănuț din 27.06.2017, iar învinuirea le-a fost înaintată abia la data de 28.09.2017, adică cu încălcarea evidentă a termenului de 3 unt relevante și, implicit, aplicabile, raportat la termenele indicate în dispoziția art. 63 Cod de procedură penală, prevederile art. 230 Cod de procedură penală, care indică expres efectul nerespectării termenelor pentru întocmirea actelor

de procedură, iar potrivit art. 251 Cod de procedură penală, eventualele ordonanțe de recunoaștere în calitate de bănuit sau învinuit, după expirarea termenelor indicate urmează a fi declarate nule, deoarece încălcarea normelor imperative nu vor putea fi înlăturate decât prin anularea ordonanței indicate.

Învinuirea înaintată inculpaților minori la data de 28.09.2017 a fost ilegală și din motivul neprezenței pedagogului, fapt recunoscut și constatat de procuror prin ordonanța din data de 20.10.2017, prin care a fost recunoscută ca fiind nulă ordonanța de punere sub învinuire din 28.09.2017.

Astfel, procurorul, la data de 28.10.2017, cu încălcarea termenului de 3 luni prevăzut de art. 63 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, din nou emite ilegal două ordonanțe de punere sub învinuire a lui Arap I. și Mocanu M.

În vederea respingerii argumentului părții apărării, instanța de apel a invocat că termenul de înaintare a învinuirii a fost respectat și face trimitere la prevederile legale care reglementează calcularea termenelor de procedură în zile, lucru care nu este corect deoarece în cazul dat termenul urmează să fie calculat în luni (art. 63 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală – 3 luni).

Conform art. 231 alin. (4) Cod de procedură penală, termenele calculate pe luni sau pe ani expiră la sfârșitul zilei respective a ultimei luni sau la sfârșitul zilei și lunii respective din ultimul an. Dacă această zi cade într-o lună ce nu are zi corespunzătoare, termenul expiră în ultima zi a acestei luni.

Instanța de apel eronat a concluzionat că înaintarea învinuirii minorului în lipsa pedagogului atrage nulitatea relativă a actului procesual deoarece art. 251 din alin. (2) Cod de procedură penală prevede că încălcarea prevederilor legale referitoare la competența după materie sau după calitatea persoanei, la sesizarea instanței, la compunerea acesteia și la publicitatea ședinței de judecată, la participarea părților în cazurile obligatorii, la prezența interpretului, traducătorului, dacă sunt obligatorii potrivit legii, atrage nulitatea actului procedural.

În cazul dat, participarea pedagogului la înaintarea învinuirii și audierea minorului era obligatorie.

Art. 251 alin. (3) Cod de procedură penală prevede că nulitatea prevăzută în alin. (2) art. 251 Cod de procedură penală nu se înlătură în nici un mod, poate fi invocată în orice etapă a procesului de către părți, și se ia în considerare de instanță, inclusiv din oficiu, dacă anularea actului procedural este necesară pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei.

6.2. Reprezentanții legali ai inculpaților Arap Ion și Mocanu Maxim, Arap Lilia și respectiv Mocanu Igor prin recursurile declarate au solicitat casarea deciziei instanței de apel în latura civilă și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă acțiunea civilă înaintată de partea vătămată.

Recurenții au invocat că, instanța de apel neîntemeiat a dispus încasarea din contul lor a prejudiciului material, moral și a cheltuielilor de judecată.

Acțiunile inculpaților Arap Ion și Mocanu Maxim nu au fost încadrate juridic corect, deoarece el a comis infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, valoarea bunurilor sustrase constituind suma de 5000 lei, care au fost restituite în totalitate încă la faza de urmărire (conform actului de predare-primire din dosar), motiv din care acțiunea civilă urma să fie respinsă în integritate.

Pretinsa parte civilă Pîntea Igor nu este proprietar a imobilului din care au fost sustrase bunurile materiale și respectiv a bunurilor mobile care se aflau în această

locuință, adică Pîntea Igor nu este parte a raportului material litigios și nu poate solicita încasarea în contul a pretinsului prejudiciu material și moral.

De altfel, în cazul infracțiuni de furt nu este posibilă repararea prejudiciului moral, deoarece această infracțiune se comite pe ascuns și nu poate direct sau indirect provoca proprietarului suferințe fizice sau psihice.

Partea vătămată nici nu a explicat în cadrul examinării în fond și apel în ce anume au constatat suferințele fizice și psihice, și cu atât mai multe nu au fost prezentate careva probe în vederea demonstrării cauzării unui prejudiciu moral.

Potrivit art. 1998 alin. (1) Cod civil (până la modificările operate din 01.03.2019 a art. 1398 alin. (1) Cod civil), cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. Prejudiciul moral se repară doar în cazurile expres prevăzute de lege.

Conform art. 1998 alin. (3) Cod civil, o altă persoană decât autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Potrivit prevederilor art. 2009 alin. (1) și (2) Cod civil (până la modificările operate din 01.03.2019 a art. 1407 alin. (1), (2) Cod civil), minorul între 14 și 18 ani răspunde personal pentru prejudiciul cauzat, potrivit regulilor generale,

În cazul în care minorul între 14 și 18 ani nu are bunuri sau venituri suficiente pentru repararea prejudiciului cauzat, acesta trebuie reparat, integral sau în partea nereparată, de către părinți (adoptatori) sau curator dacă nu demonstrează că și-au îndeplinit în mod corespunzător obligația de supraveghere.

Art. 1407 (în prezent art. 2009) Cod civil reglementează situația în care părinții repară prejudiciul cauzat de copiii lor care au vârsta între 14 și 18 ani, în cazul în care aceștia nu au bunuri sau venituri suficiente pentru repararea prejudiciului cauzat.

La judecarea în instanța de apel, inculpații Arap Ion și Mocanu Maxim aveau deja 19 ani, respectiv art. 1407 (în prezent art. 2009) Cod civil nu poate fi aplicat.

De asemenea, nici la examinarea în fond, cât și în apel nu a fost verificat faptul dacă inculpatul are bunuri sau venituri suficiente pentru repararea prejudiciului cauzat.

Din contul ei, a fost dispusă repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune, deși infracțiunea nu a fost comisă de ea, fără ca organul de urmărire penală sau instanța de judecată să fie recunoscută în calitate de parte civilmente responsabilă, cu explicarea drepturilor și obligațiilor părții civilmente responsabile prevăzute de Codul de procedură penală.

Instanța de apel nu s-a expus asupra cererii de apel în partea ce ține de calitatea sa procesuală și respectarea drepturilor sale ca pretinsă parte civilmente responsabilă.

Deși la examinarea în apel a fost prezent la toate ședințele de judecată, instanța de apel nu i-a oferit cuvântul niciodată să se expună asupra cererii de apel sau altor chestiunii care au fost soluționate în cadrul acestui proces (acest argument este probat prin procesele-verbale ale ședințelor de judecată din instanța de apel).

În instanța de apel nu avea deja statut de reprezentant legal al minorului Arap Ion deoarece acesta din urmă deja atinsese vârsta majoratului.

În drept, recursurile au fost întemeiate în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 26 aprilie 2021 au fost admise recursurile, casată total decizia Curții de Apel Bălți din 16 decembrie 2020 și dispusă rejudecarea cauzei penale de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7.1. În partea descriptivă a deciziei, instanța de recurs a menționat că la caz este prezentă eroarea judiciară prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, motivând că:

- instanța de apel nu a rezolvat fondul apelurilor declarate în cauză, argumentele fiind reiterate în cererile de recurs, textul hotărârii necuprinzând argumentare asupra celor invocate de apelanți;

- în instanța de apel nu a fost respectată procedura de modificare a învinuirii în sensul agravării;

- acțiunea civilă a fost greșit soluționată .

8. Rejudecând cauza, prin decizia Curții de Apel Bălți din 09 noiembrie 2022, au fost admise apelurile, casată parțial sentința, inclusiv din oficiu în temeiul art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Mocanu Maxim a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal la amendă în mărime de 650 (șase sute cincizeci) unități convenționale și liberat de executarea pedepsei în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

Arap Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal la amendă în mărime de 650 (șase sute cincizeci) unități convenționale și liberat de executarea pedepsei în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

Au fost menținute celelalte dispoziții ale sentinței.

8.1. Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a constatat că:

Mocanu Maxim în perioada de la 07.06.2017 până la 11.06.2017 ora nestabilă de către organul de urmărire penală, acționând de comun acord cu Arap Ion, în baza unei înțelegeri prealabile, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările acestora și dorind în mod conștient, survenirea lor, profitând de faptul că, nu este văzut de nimeni, prin escaladarea gardului gospodăriei acestuia a pătruns în interiorul imobilului situată în xxxxx, de unde pe ascuns a sustras și însușit următoarele bunuri materiale: 1 frigider pentru automobil la prețul de 30560 lei, 2 covoare „Ungheni” la prețul a câte 4500 lei fiecare, în total 9000 lei, 1 vază mare de cristal la prețul de 1800 lei, 8 routere WI FI la prețul a câte 400 lei fiecare, în total 3200 lei; 1 sticlă „Martini” la prețul de 150 lei; 12 radiotelefoane la prețul a câte 200 lei fiecare, în total 2400 lei; 7 rame foto la prețul de 1016 lei fiecare, în total 7012 lei; 1 set de ștergere la prețul de 1321 lei, un set de ștergere la prețul de 976 lei; 1 set de ștergere la prețul de 711 lei; 4 seturi de ștergere la prețul a câte 1677 lei fiecare, în total 6708 lei; 1 set de oale de bucătărie la prețul de 5490 lei; 1 mașină de feliat la prețul de 3700 lei; 1 mașină de curățat încălțăminte la prețul de 1200 lei; 1 pătuc pentru copii la prețul de 2850 lei; 3 pijamale pentru femei la prețul a câte 650 lei fiecare, în total 1950 lei; 1 lustră la prețul de 5700 lei; 1 ceas antic la prețul de 7600 lei; 1 lampă pentru dormitor la prețul de 1500 lei; 1 set de veselă pentru cafea la prețul de 1200 lei; 1 fier de călcat la prețul de 1400 lei; 1 mașină de cafea la prețul

de 3151 lei; 1 set de linguri, furculițe și cuțite la prețul de 3000 lei; 1 televizor la prețul de 4050 lei; 1 DVD player la prețul de 1000 lei; 1 motoretă pentru copii la prețul de 2450 lei; 2 scurte din piele la prețul a câte 3 700 lei fiecare, în total 7400 lei; 2 cojoace la prețul a câte 4900 lei fiecare, în total 9800 lei; 1 haină de blană la prețul de 7 750 lei; 1 aragaz incorporabil la prețul de 6 000 lei; 1 costum bărbătesc la prețul de 3 000 lei; 2 rochii la prețul a câte 8 000 lei fiecare, în total 16 000 lei; 1 cojoc la prețul de 4 000 lei; 4 scurte la prețul a câte 450 lei fiecare, în total 1800 lei; 1 geantă de culoare roșie la prețul de 400 lei; încărcătoare de la router la prețul de 700 lei; 1 cămașă pentru femei de culoare roșie la prețul de 500 lei; 3 maiouri la prețul a câte 200 lei fiecare, în total 600 lei; 1 set de lenjerie la prețul de 60 lei; 8 tricouri la prețul a câte 200 lei fiecare, în total 1 600 lei; 2 seturi de veselă la prețul a câte 1 450 lei fiecare, în total 2 900 lei; 2 maiouri bărbătești la prețul a câte 200 lei fiecare, în total 400 lei; 1 set de bucătărie pentru condimente la prețul de 1 450 lei; 1 statuie suvenir în formă de înger la prețul de 500 lei; 1 jucărie de brad la prețul de 100 lei; 1 sticlă pentru suc prețul de 100 lei; 1 portmoneu la prețul de 200 lei; 1 set de tigăi la prețul de 950 lei; 2 două cuțite de bucătărie la prețul a câte 150 lei fiecare, în total 300 lei; 1 machinetă pentru cafea la prețul de 200 lei; 1 cămașă de noapte pentru copii la prețul de 400 lei; 1 cuptor cu microunde la prețul de 750 lei; 1 pereche de încălțăminte pentru copii la prețul de 120 lei; 1 curea bărbătească la prețul de 400 lei; 1 icoană la prețul de 650 lei, cauzând părții vătămate Pîntea Igor o daună în proporții considerabile în valoare totală de 150149 lei, totodată, în scop de apărare și-a luat în ambele mâini câte un cuțit însă, la 11.06.2017, din cauze independente de voința sa nu și-a dus intenția până la capăt, deoarece la fața locului s-a prezentat partea vătămată Pîntea Igor, care l-a reținut și l-a predat inspectorilor de poliție.

Aceste acțiuni ale lui Mocanu Maxim, instanța de apel le-a calificat în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal – *furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de două persoane, prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Arap Ion, în perioada de la 07.06.2017 până la 11.06.2017 ora nestabilită de către organul de urmărire penală, acționând de comun acord cu Mocanu Maxim, în baza unei înțelegeri prealabile, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările acestora și dorind în mod conștient, survenirea lor, profitând de faptul că, nu este văzut de nimeni, prin escaladarea gardului gospodăriei acestuia a pătruns în interiorul imobilului situată în xxxxx, de unde pe ascuns a sustras și însușit următoarele bunuri materiale: 1 frigider pentru automobil la prețul de 30560 lei, 2 covoare „Ungheni” la prețul a câte 4500 lei fiecare, în total 9000 lei, 1 vază mare de cristal la prețul de 1800 lei, 8 routere WI FI la prețul a câte 400 lei fiecare, în total 3 200 lei; 1 sticlă „Martini” la prețul de 150 lei; 12 radiotelefoane la prețul a câte 200 lei fiecare, în total 2 400 lei; 7 rame foto la prețul de 1 016 lei fiecare, în total 7 012 lei; 1 set de ștergere la prețul de 1 321 lei, un set de ștergere la prețul de 976 lei; 1 set de ștergere la prețul de 711 lei; 4 seturi de ștergere la prețul a câte 1 677 lei fiecare, în total 6708 lei; 1 set de oale de bucătărie la prețul de 5490 lei; 1 mașină de feliat la prețul de 3700 lei; 1 mașină de curățat încălțăminte la prețul de 1200 lei; 1 pătuc pentru copii la prețul de 2850 lei; 3 pijamale pentru femei la prețul a câte 650 lei fiecare, în total 1950 lei; 1 lustră la prețul de 5700 lei; 1 ceas antic la prețul de 7600 lei; 1 lampă pentru dormitor la prețul de 1500 lei; 1 set de veselă pentru cafea la

prețul de 1200 lei; 1 fier de călcat la prețul de 1400 lei; 1 mașină de cafea la prețul de 3151 lei; 1 set de linguri, furculițe și cuțite la prețul de 3000 lei; 1 televizor la prețul de 4050 lei; 1 DVD player la prețul de 1000 lei; 1 motoretă pentru copii la prețul de 2450 lei; 2 scurte din piele la prețul a câte 3 700 lei fiecare, în total 7400 lei; 2 cojoace la prețul a câte 4900 lei fiecare, în total 9800 lei; 1 haină de blană la prețul de 7 750 lei; 1 aragaz incorporabil la prețul de 6 000 lei; 1 costum bărbătesc la prețul de 3 000 lei; 2 rochii la prețul a câte 8 000 lei fiecare, în total 16 000 lei; 1 cojoc la prețul de 4 000 lei; 4 scurte la prețul a câte 450 lei fiecare, în total 1800 lei; 1 geantă de culoare roșie la prețul de 400 lei; încărcătoare de la router la prețul de 700 lei; 1 cămașă pentru femei de culoare roșie la prețul de 500 lei; 3 maiouri la prețul a câte 200 lei fiecare, în total 600 lei; 1 set de lenjerie la prețul de 60 lei; 8 tricouri la prețul a câte 200 lei fiecare, în total 1 600 lei; 2 seturi de veselă la prețul a câte 1 450 lei fiecare, în total 2 900 lei; 2 maiouri bărbătești la prețul a câte 200 lei fiecare, în total 400 lei; 1 set de bucătărie pentru condimente la prețul de 1 450 lei; 1 statuie suvenir în formă de înger la prețul de 500 lei; 1 jucărie de brad la prețul de 100 lei; 1 sticlă pentru suc prețul de 100 lei; 1 portmoneu la prețul de 200 lei; 1 set de tigăi la prețul de 950 lei; 2 două cuțite de bucătărie la prețul a câte 150 lei fiecare, în total 300 lei; 1 machinetă pentru cafea la prețul de 200 lei; 1 cămașă de noapte pentru copii la prețul de 400 lei; 1 cuptor cu microunde la prețul de 750 lei; 1 pereche de încălțăminte pentru copii la prețul de 120 lei; 1 curea bărbătească la prețul de 400 lei; 1 icoană la prețul de 650 lei, cauzând părții vătămate Pîntea Igor o daună în proporții considerabile în valoare totală de 150149 lei, totodată, în scop de apărare și-a luat în ambele mâini câte un cuțit însă, la 11.06.2017, din cauze independente de voința sa nu și-a dus intenția până la capăt, deoarece la fața locului s-a prezentat partea vătămată Pîntea Igor, care l-a reținut și l-a predat inspectorilor de poliție.

Aceste acțiuni ale lui Arap Ion, instanța de apel le-a calificat în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal – *furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de două persoane, prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

La această concluzie instanța de apel a ajuns reieșind din declarațiile părții vătămate Pîntea Igor, reprezentantului legal al inculpatului Mocanu Maxim, Mocanu Dorina, martorilor Mocanu Igor, Cemîrtan Teodora, Tarnovschi Ala, inculpaților Mocanu Maxim și Arap Ion, plângerile depuse de Pîntea Igor, procesele-verbale de cercetare la fața locului, comunicarea telefonică înregistrată în R-2 cu nr.2883, procesele-verbale de examinare a obiectului, procesele-verbale de efectuare a percheziției, acte caracteristice ale inculpaților Arap Ion și Mocanu Maxim, referatele presentințiale de evaluare psiho-socială a inculpaților, informația de la Agenția Relații Funciare și Cadastru cu privire la prezența dreptului de proprietate asupra bunurilor în privința Dorinei Mocanu, lui Arap Ion, a Liliei Arap, a lui Mocanu Igor și a lui Arap Alexandru.

Argumentul apărării că inculpații nu au sustras toate bunurile indicate în rechizitoriu, ci doar cele depistate la ei, a fost apreciat ca o metodă de apărare în scopul atenuării situației lui Arap Ion și Mocanu Maxim și de ducere în eroare.

La fel, instanța de apel a conchis că soluția instanței privind recunoașterea vinovăției inculpaților în baza art.187 alin.(4) Cod penal, este una pripită deoarece Arap Ion și Mocanu Maxim, după apariția părții vătămate, nu și-au continuat intenția

de sustragere. Totodată, partea vătămată nu a fost amenințat cu răfuială fizică și în privința lui nu a fost aplicată violență.

Ce ține de mărimea prejudiciului, instanța de apel a arătat că, prin Legea nr. 247 din 29.0.2022 în vigoare din 26.08.2022, au fost modificate prevederile art. 186, alin. (4) și (5) Cod penal și pentru a califica acțiunile de furt în baza acestor aliniate urmează a fi depășită suma de 224000 lei, ceea ce la speță nu se atestă.

Prin urmare, prejudiciul cauzat părții vătămate este unul considerabil și în acțiunile inculpaților Mocanu Maxim și Arap Ion sunt prezente elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal.

Totodată, instanța de apel nu a susținut Ordonanța din 10.07.2020 prin care a fost modificată învinuirea în sensul încadrării acțiunilor inculpaților în baza art. 186 alin. (4) și 27, 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, or, noua învinuire este una de agravare, deoarece în raport cu învinuirea inițială, conține un concurs de infracțiuni, ce ar genera și aplicarea pedepselor pentru un asemenea concurs de infracțiuni, incriminând și un calificativ nou „*prin pătrundere în locuință*”, în situația în care procurorul nici nu a invocat inițial în apelul declarat acest aspect, chestiunea respectivă ne fiind abordată nici în instanța de fond, fapt ce contravine prevederilor art. 326 alin. (1) Cod de procedură penală.

În continuare, instanța de apel a menționat că nu poate fi reținut argumentul apărării privind pretinsa existență a temeiurilor prevăzute la art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, or, potrivit practicii naționale constante la categoria „*alte circumstanțe care exclud sau condiționează efectuarea urmăririi penale*”, se atribuie cazurile strict prevăzute de lege cum ar fi art. 57-58, art. 217 alin. (5), art. 325 alin. (4) Cod penal, ce prevăd expres liberarea persoanei de răspundere penală în cazul prezenței anumitor circumstanțe și la care nu se atribuie argumentele invocate de apărare.

Mai mult, potrivit materialelor cauzei, Mocanu Maxim și Arapu Ion au primit statut de bănuit în sensul art. 63 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală prin adoptarea ordonanțelor din 27.06.2017 (f.d. 83 și 100 vol. I), ce le-au fost aduse la cunoștință la 30.06.2017 conform prevederilor și în termenul de până la 5 zile stabilite de art. 63 alin. (1¹) Cod de procedură penală, cu explicarea drepturilor procesuale, prevăzute la art. 64 Cod de procedură penală (f.d.84 și 101, vol. I). După care, ei au fost puși sub învinuire la 28.09.2017 în interiorul termenului de trei luni, calculat conform art. 231 alin. (3) și (5) Cod de procedură penală.

De asemenea, nu a fost reținută nulitatea ordonanței de punere sub învinuire din 28.09.2017 pe motiv că inculpații nu au fost asigurați cu pedagog la informarea despre acuzare, deoarece la finalizarea urmăririi penale, când învinuiții au luat cunoștință de materialele dosarului în prezența apărătorului, pedagogului și a reprezentanților legali, nu s-a invocat nulitatea actelor procedurale efectuate pe parcursul urmăririi penale, ceea ce prezumă că au fost de acord cu legalitatea actelor procedurale respective, solicitând doar scoaterea de sub urmărire penală din lipsa elementelor componente infracțiunii prevăzute la art. 187 alin. (4) Cod penal (f.d. 232, vol. 1), solicitare ce a fost respinsă prin ordonanța procurorului procuraturii Drochia din 03.05.2018 (f.d.238, vol. I).

Concomitent, omisiunea admisă de către procuror la înaintarea în ordinea art. 282 Cod de procedură penală a acuzării inculpaților minori Mocanu Maxim și Arapu Ion în ziua de 28.09.2017 fără asigurarea participării pedagogului, a fost înlăturată

la 23.10.2017, când acestora li-a fost adusă la cunoștință conținutul ordonanței de punere sub învinuire pe art. 186 alin. (4) Cod penal, cu audierea lor conform art. 479 alin. (2) Cod de procedură penală în prezența reprezentantului legal, avocatului și pedagogului.

În acest context, învinuirea lor adusă prin ordonanțele din 23.10.2017 nu poate fi apreciată ca punerea repetată sub acuzare pentru una și aceeași faptă, ca pretinsa încălcare a principiului *non bis in idem*, or nici unul din ei nu a fost scos de sub urmărirea penală, cu atragerea repetată la răspundere.

Cu referire la pedeapsa ce urmează a fi stabilită inculpaților Mocanu Maxim și Arap Ion pentru infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, instanța de apel s-a condus de faptul că, infracțiunea comisă de inculpații Mocanu Maxim și Arap Ion face parte din categoria celor mai puțin grave, acțiuni ilicite care atentează la patrimoniul persoanei, totodată inculpații au recunoscut parțial vina de comiterea infracțiunilor incriminate, nu au antecedente penale și contravenționale (f.d. 67, 81, 93, 97, vol. I); se caracterizează pozitiv la locul de studii (f.d. 78, 94, vol. I); nu se află la evidența medicilor narcolog și psihiatru (f.d. 79-80, 95-96, vol. I), nu au fost stabilite circumstanțe agravante, totodată ca circumstanță excepțională s-a luat în considerație faptul că ambii la momentul comiterii infracțiunii erau minori, însă ne cătând la aceasta nu s-au aplicat prevederile art. 79 Cod penal, or, inculpații nu s-au căit sincer de cele comise și nu au restituit prejudiciul părții vătămate, considerând posibil aplicarea pedepsei sub formă de amendă la limita minimă prevăzută de legea penală, reeducarea lor fiind posibilă fără izolarea de societate.

În viziunea instanței de apel, pedeapsa stabilită lui Mocanu Maxim și Arap Ion este echitabilă faptelor infracționale comise, corespunde normelor legale și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpaților, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Totodată, la caz a intervenit necesitatea liberării inculpaților Mocanu Maxim și Arap Ion de executarea pedepsei penale stabilite acestora, în conformitate cu prevederile art. 53 lit. g) Cod penal, or persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componenței de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către procuror în cadrul urmăririi penale și de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazurile: ...prescripției de tragere la răspundere penală.

Conform art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct. 5)–9), 285 alin.(1) pct.1), 2), 4), 5), precum și în cazurile prevăzute în art.53-60 Cod penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

Conform art. 389 alin. (4) p. 3) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art. 57 și 58 Cod penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art. 93 Cod penal sau al expirării termenului de prescripție.

Astfel, infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave pentru care legiuitorul a prevăzut pedeapsa închisoare pe un termen de până la 4 ani.

Conform art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, termenul de prescripție de tragere la răspundere penală pentru infracțiune mai puțin gravă este de 5 ani. Alin. (7) a

aceluiași articol prevede că, termenele prescripției de tragere la răspundere penală se reduc pe jumătate pentru persoanele care la data săvârșirii infracțiunii erau minori.

Prin urmare, dat fiind faptul că, la momentul comiterii infracțiunii Mocanu Maxim și Arap Ion erau minori, termenul de prescripție de tragere la răspundere penală este de 2 ani 6 luni.

Reieșind din circumstanțele reținute supra, s-a concluzionat asupra necesității liberării inculpaților Mocanu Maxim și Arap Ion recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal de executarea pedepselor stabilite în legătură cu intervenirea termenului de prescripție prevăzut de art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal.

Ce ține de acțiunea civilă, instanța de apel a considerat că instanța de fond a dat deplină eficiență prevederilor art. 219 și 1998 alin. (1) Cod civil ținând cont că a fost restituită cu titlu de prejudiciu material suma de 7450 lei, corect a încasat suma restantă de 142699 lei, la fel corect fiind apreciat și prejudiciul moral a câte 5000 lei.

9. Împotriva deciziei, recursuri declară procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Dubăsari Valeriu, avocatul Cașu Iulian în comun cu inculpații Mocanu Maxim și Arap Ion și reprezentanții legali ai inculpaților, Mocanu Igor și Arap Lilia.

9.1. Procurorul Dubăsari Valeriu prin recursul declarat, invocând erorile judiciare prevăzute de art. 427 alin (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată pe motiv că soluția instanței de reîncadrare a acțiunilor și stabilire a vinovăției inculpaților numai în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal este una greșită.

Astfel, instanța de apel nu a examinat cauza sub toate aspectele complet și obiectiv, iar probele nu au fost apreciate în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

Recurentul a menționat că, în ședința instanței de apel, a susținut apelurile depuse de acuzatorii de stat și a făcut trimitere la ordonanța de modificare a învinuirii prin care au fost delimitate acțiunile inculpaților conform art. 186 alin. (4) Cod penal (sustragere în proporții mari în sumă de 144679 lei comisă în perioada 07.06.2017-10.06.2017) și art. 27, 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal (tentativă de sustragere a bunurilor în valoare de 6720 lei comisă la 11.06.2017).

Fiind audiați în instanța de apel inculpații au recunoscut parțial vina ne fiind de acord numai cu suma prejudiciului cauzat părții vătămate Pîntea Igor de 144679 lei.

La fel aceștea au recunoscut că în perioada dc 07.06.2017-10.06.2017 au pătruns de câteva ori în casa părții vătămate de unde au sustras mai multe bunuri pe care ulterior le-au dus la o casă nelocuită.

La fel ei au recunoscut că la 11.07.2017 au pătruns în casa nominalizată de unde au încercat să sustragă mai multe bunuri din casa, însă au fost reținuți de către partea vătămată și predați organelor de poliție.

Deci au fost stabilită cu certitudine că inculpații au comis două infracțiuni distincte.

Astfel discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al circumstanțelor cauzei, precum și ignorarea unor aspecte evidente, au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii și greșit motivate.

9.2. Avocatul Cașu Iulian în comun cu inculpații Mocanu Maxim și Arap Ion prin recursul declarat au solicitat casarea totală a deciziei, cu încetarea procesului penal intentat în privința lui Arap Ion Mocanu Maxim și în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, pe motiv că există circumstanțe care exclude sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală, cu respingerea acțiunii civile.

În motivarea recursului au fost invocate motive similare recursului anterior (*a se vedea pct. 7.1. a prezentei hotărâri*), concretizând că reprezentanții legali ai inculpaților, Mocanu Igor și Arap Lilia nu au fost recunoscuți în calitate de părți civilmente responsabile și că acțiunile inculpaților corect au fost calificate în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal.

De asemenea, în cazul infracțiunii de furt nu este posibilă repararea prejudiciului moral, deoarece această infracțiune se comite pe ascuns și nu poate direct sau indirect provoca proprietarului suferințe fizice sau psihice. De altfel partea vătămată nici nu a explicat în cadrul examinării în fond și apel în ce anume au constat suferințele fizice și psihice, și cu atât mai multe nu au fost prezentate careva probe în vederea demonstrării cauzării unui prejudiciu moral.

9.3. Reprezentanții legali ai inculpaților, Mocanu Igor și Arap Lilia prin recursurile declarate solicită casarea deciziei instanței de apel în latura civilă și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă acțiunea civilă înaintată de partea vătămată.

În motivarea recursului au fost invocate motive similare recursului anterior (*a se vedea pct. 7.2. a prezentei hotărâri*).

10. Referință nu a fost depusă, iar titularii recursului s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au depus cererile în termen.

11. Judecând recursurile în baza materialelor din dosar, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că acestea urmează a fi admise, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

Cu titlu preliminar, completul de judecată menționează că din interpretarea art. XI alin. (3) Legea nr. 246 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023 rezultă că *recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului*, procedura de judecare urmând a fi efectuată conform noilor modificări introduse în prevederile Codului de procedură penală, în vigoare din 01 septembrie 2023.

În cazul din speță, recurenții au depus recursuri până la 01 septembrie 2023, astfel că acestea se judecă în temeiurile în vigoare la data depunerii lui.

În continuare, completul de judecată, pornind de la faptul că instanța de recurs este obligată de a rectifica eroarea de procedură comisă de instanțele ierarhic inferioare, în caz contrar, art. 6 CoEDO este încălcat, or se afectează echitatea procedurii (hotărârea *Leoni versus Italia*), stabilește că speței îi sunt incidente prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală (*modificat prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023*) potrivit căroră, judecând recursul, instanța îl admite, casează integral hotărârea atacată și dispune

rejudicarea de către instanța de apel în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs.

Pentru a hotărî astfel, completul de judecată menționează că soluția enunțată supra, intervine în situația în care se constată că recursul este întemeiat legal, descriind erorile judiciare admise de prima instanță și cea de apel (art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală).

Astfel, obiectul de studiu a instanței de recurs se limitează la chestiuni de drept, rațiunea și finalitatea exercitării recursului constând în înlăturarea erorilor admise la etapa precedentă de judecare a cauzei, cum ar fi: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate, în ansamblu, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală (*chestiuni de fapt*) și dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate (*chestiunile de drept*), adică hotărârea este întemeiată în fapt și drept precum și cuprinde argumente asupra cerințelor părților.

Cu referire la recursurile declarate completul de judecată statuează că titularii solicită casarea totală a deciziei și invocă prezența erorilor judiciare prevăzute de art. art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală (*în redacția Legii cu modificările de până la 01 septembrie 2023*) – *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și faptei i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

În speță, aceste erori și-au găsit confirmare și completul de judecată atestă că, apelul reprezintă cel de-al doilea grad de jurisdicție penală al fondului cauzei, care, fiind o cale de atac de reformare a hotărîrii primei instanțe, presupune o continuare a judecării în vederea adoptării și pronunțării unei decizii legale, întemeiate și motivate.

O primă eroare judiciară admisă de instanța de apel, în urma rejudecării cauzei, o constituie **nesoluționarea chestiunii cu privire la faptul dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea.**

La acest capitol completul de judecată statuează că, în conformitate cu prevederile art. 394 alin. (1) pct. 1) și 5) Cod de procedură penală, *partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită și încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, motivele pentru modificarea învinuirii dacă la judecată s-a efectuat așa ceva.*

În speță, potrivit rechizitoriului, Arap Ion și Mocanu Maxim au fost învinuiți în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (4) Cod penal (*a se vedea f.d. 168-171, vol. I*).

În primă instanță, în urma audierii inculpaților, procurorul a modificat învinuirea în sensul agravării, încadrând acțiunile inculpaților în baza art. 187 alin. (4) Cod penal (*a se vedea f.d. 222-223 și 226, vol. I*).

Această învinuire a fost preluată de prima instanță, care a conchis că în acțiunile inculpaților se conțin elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 187

alin. (4) Cod penal și a condamnat pe Arap Ion și Mocanu Maxim conform noii învinuiri (*a se vedea pct. 2 a prezentei hotărâri*).

Ulterior, în instanța de apel, acuzarea a modificat învinuirea, incriminându-le lui Arap Ion și Mocanu Maxim săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (4) și art. 27, 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal (*a se vedea f.d. 240-241 și 243-244, vol. II*).

Ținând cont de noua învinuire, instanța de apel a decis condamnarea lui Arap Ion și Mocanu Maxim în baza art. 186 alin. (4) și art. 27, 186 alin. (2) lit. b) Cod penal (*a se vedea pct. 5 și 5.1. a prezentei hotărâri*).

În urma judecării recursurilor declarate în cauză, instanța de recurs a dispus casarea totală a deciziei instanței de apel și rejudecarea cauzei, indicând, printre altele, la verificarea respectării prevederilor art. 326 Cod de procedură penală, la înaintarea noii învinuiri în sensul agravării (*a se vedea pct. 7 și 7.1. a prezentei hotărâri*).

Rejudecând cauza, instanța de apel a conchis că în acțiunile lui Arap Ion și Mocanu Maxim nu sunt întrunite elementele componente de infracțiune prevăzută de art. 187 alin. (4) Cod penal, or inculpații nu și-au continuat acțiunile de sustragere a bunurilor după depistarea de către partea vătămată și nu au aplicat violență în privința acestuia la momentul reținerii și nu l-au amenințat.

Totodată, la înaintarea noii învinuirii procurorul nu a respectat prevederile art. 326 Cod de procedură penală, motiv pentru care nu a susținut ordonanțele din 10 iulie 2020, deoarece noua învinuire, sub care au fost puși inculpații la faza apelului, este una de agravare, or în raport cu învinuirea inițială, conține un concurs de infracțiuni, ce ar genera și aplicarea pedepselor pentru un asemenea concurs de infracțiuni, incriminând un element calificativ nou *prin pătrundere în locuință*, în situația în care procurorul nici nu a invocat inițial în apelul declarat acest aspect, chestiunea respectivă ne fiind abordată nici în instanța de fond.

La fel, instanța de apel a concluzionat că în acțiunile inculpaților sunt prezente elementele constitutive ale componente de infracțiune prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal – *furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de două persoane, prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*, descrii fapta prejudiciabilă în felul următor:

Mocanu Maxim în perioada de la 07.06.2017 până la 11.06.2017 ora nestabilită de către organul de urmărire penală, acționând de comun acord cu **Arap Ion**, în baza unei înțelegeri prealabile, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările acestora și dorind în mod conștient, survenirea lor, profitând de faptul că, nu este văzut de nimeni, prin escaladarea gardului gospodăriei acestuia a pătruns în interiorul imobilului situată în xxxxx, de unde pe ascuns a sustras și însușit următoarele bunuri materiale:, cauzând părții vătămate Pîntea Igor o daună în proporții considerabile în valoare totală de 150149 lei, totodată, în scop de apărare și-a luat în ambele mâini câte un cuțit însă, la 11.06.2017, din cauze independente de voința sa nu și-a dus intenția până la capăt, deoarece la fața locului s-a prezentat partea vătămată Pîntea Igor, care l-a reținut și l-a predat inspectorilor de poliție.

Arap Ion în perioada de la 07.06.2017 până la 11.06.2017 ora nestabilită de către organul de urmărire penală, acționând de comun acord cu **Mocanu Maxim**, în baza unei înțelegeri prealabile, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor

altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările acestora și dorind în mod conștient, survenirea lor, profitând de faptul că, nu este văzut de nimeni, prin escaladarea gardului gospodăriei acestuia a pătruns în interiorul imobilului situată în xxxxx, de unde pe ascuns a sustras și însușit următoarele bunuri materiale:, cauzând părții vătămate Pîntea Igor *o daună în proporții considerabile în valoare totală de 150149 lei*, totodată, în scop de apărare și-a luat în ambele mâini câte un cuțit însă, la 11.06.2017, *din cauze independente de voința sa nu și-a dus intenția până la capăt*, deoarece la fața locului s-a prezentat partea vătămată Pîntea Igor, care l-a reținut și l-a predat inspectorilor de poliție.

Raportând starea de fapt la cea de drept, completul de judecată statuează că acestea nu concordă între ele, or mențiunea *din cauze independente de voința sa nu și-a dus intenția până la capăt*, ar cădea sub incidența tentativei de infracțiune (art. 27 Cod penal) și nu a infracțiunii consumate, cum a calificat instanța de apel acțiunile inculpaților.

Prin urmare, *descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită*, nu corespunde cu *încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților*, fiind admise derogări de la prevederile art. 113 Cod penal, conform cărora se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală, aceasta efectuându-se la toate etapele procedurii penale.

În continuare, completul de judecată reține că **decizia instanței de apel este motivată contradictoriu și au fost depășite limitele învinuirii aduse.**

În sensul celor reținute, completul de judecată menționează că rejudecând cauza, instanța de apel în încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților a reținut calificativul „*prin pătrundere în locuință*”, introdus în învinuirea adusă lui Arap Ion și Mocanu Maxim prin ordonanțele din 10 iulie 2020, dar a motivat că „*Instanța de apel, nu va susține ordonanța procurorului în Procuratura de Circumscripție Bălți, Andrei Formusatii din 10.07.2020, în privința inculpaților Mocanu Maxim și Arap Ion prin care a fost modificată învinuirea în sensul încadrării acțiunilor inculpaților în elementele infracțiunilor 186 alin. (4) și 27, 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, or, noua învinuire sub care au fost puși inculpații la faza apelului este una de agravare, deoarece în raport cu învinuirea inițială, conține un concurs de infracțiuni, ce ar genera și aplicarea pedepselor pentru un asemenea concurs de infracțiuni, incriminând un element calificativ nou – prin pătrundere în locuință, în situația în care procurorul nici nu a invocat inițial în apelul declarat acest aspect, chestiunea respectivă ne fiind abordată nici în instanța de fond, fapt ce contravine prevederilor art.326 alin.(1) CPP.*” (a se vedea f.d. 246 vol. III).

Tot aici, completul de judecată statuează că potrivit ordonanțelor de punere sub învinuire din 03 mai 2018 (a se vedea f.d. 222-227, vol. I), inculpaților le-a fost incriminată „*pătrunderea în încăpere*”.

La acest capitol, se arată că noțiunea de încăpere nu echivalează cu cea de locuință și, cu toate că instanța de apel, rejudecând cauza, a indicat la noțiunea de încăpere și locuință (a se vedea f.d. 240-verso, vol. III), nu a motivat de ce constată în încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților calificativul „*prin pătrundere în locuință*”, iar în starea de fapt descrie despre acțiunea de „*pătrundere în interiorul imobilului*”, calificativ neprevăzut de legea penală.

La fel, contradictoriu, instanța de apel și-a motivat soluția de reținere în seama inculpaților a calificativului „*în proporții considerabile*”, or aceasta a calculat suma prejudiciului cauzat doar pe perioada 07.06.2017-10.06.2017, omițând suma prejudiciului cauzat prin sustragerea bunurilor la 11.06.2017 pe care o reține în seama lui Arap Ion și Mocanu Maxim, or restituirea acestora proprietarului nu duce la diminuarea cuantumului prejudiciului cauzat prin infracțiune.

Așadar, a avut loc o încălcare esențială a legii procesuale penale, fiind prezente erorile judiciare stipulate la art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală (*în redacția Legii cu modificările de până la 01 septembrie 2023*), întrucât, în urma examinării coroborate a materialului cauzei, rezultă un viciu juridic la stabilirea temeiurilor de fapt și de drept.

Totodată **instanța de apel și-a motivat contradictoriu soluția de liberare de pedeapsa penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.**

Astfel, inițial instanța de apel face referire la prevederile art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, care, raportat la prevederile art. 350 Cod de procedură penală, se referă la sentința de încetare a procesului penal la etapa ședinței preliminare, această etapă, la caz, fiind depășită, iar ulterior indică la aplicabilitatea prevederilor art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, adică că adoptă o **sentință de condamnare, fără stabilirea pedepsei, cu liberare de pedeapsă, în legătură cu expirarea termenului de prescripție.**

Mai mult, chiar dacă, instanța de apel a făcut referire la art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, în partea descriptivă a deciziei ea face o individualizare a pedepsei, prin prisma prevederilor art. 61 și 75 Cod penal și în dispozitivul deciziei ea stabilește pedeapsă pentru fiecare inculpat în parte.

Concomitent, completul de judecată statuează că **hotărârea instanței de apel nu cuprinde motivele adoptării soluției date în latura civilă.**

Referitor la competența instanței de apel, completul de judecată menționează că, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat și vizavi de problemele ce le ridică aceștia. Prin alte cuvinte, fiind investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, în decizia adoptată trebuia să expună concluzia generală pe marginea apelului, precum și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea criticilor invocate de procuror, analizând probele și indicând expres care sunt motivele respingerii unora și aprecierii critice a altora.

Totodată, potrivit jurisprudenței constante naționale cât și a CtEDO, este necesar să fie respectat principiul de bună administrare a justiției, adică actele judecătorești ale instanțelor de judecată trebuie să fie motivate, iar asigurarea calității hotărârilor judecătorești reprezintă una din sarcinile principale ale judecătorilor în procesul de înfăptuire a justiției și constituie o garanție a dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 CoEDO.

Pentru a corespunde criteriilor de calitate, o hotărâre judecătorească trebuie să fie motivată suficient. Motivarea hotărârii judecătorești constituie o garanție pentru părți în fața eventualului arbitrar judecătoresc, precum și singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a se putea exercita controlul judiciar, circumscriindu-se astfel noțiunii de proces echitabil în condițiile prevăzute de art. 6 CoEDO.

Așadar, hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic-inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic-superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. ***Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.***

Totodată, potrivit art. 436 alin. (1)-(2) Cod de procedură penală, *procedura de rejudecare a cauzei după casarea hotărârii în recurs se desfășoară conform regulilor generale pentru examinarea ei și pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sînt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea recursului.*

La caz, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 26 aprilie 2021 s-a dispus rejudecarea apelului inclusiv pe motiv că acțiunea civilă a fost greșit soluționată (*a se vedea f.d. 130, vol. II sau pct. 7.1. a prezentei hotărâri*).

Rejudecând apelul, instanța de apel nu și-a motivat soluția de menținere a sentinței cât privește chestiunea soluționării acțiunii civile, or în partea descriptivă a decizie este arătat doar că „*Ce ține de acțiunea civilă, colegiul consideră că instanța de fond a dat deplină eficiență prevederilor art. 219 și 1998 alin. (1) Cod civil ținând cont că a fost restituită cu titlu de prejudiciu material suma de 7450 lei, corect a încasat suma restantă de 142699 lei, la fel corect fiind apreciat și prejudiciul moral a câte 5000 lei.*” (*a se vedea f.d. 247-verso, vol. III*).

Astfel, decizia nu cuprinde o motivare suficientă asupra argumentelor privind răspunderea materială și morală, comună și solidară, a părinților împreună cu copii majori și care este mărimea concretă a prejudiciului moral și de la cine concret este încasată, nefiind respectate prevederile art. 436 Cod de procedură penală și art. 1407 Cod civil (*în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii*), în conformitate cu care, (1) *Minorul între 14 și 18 ani răspunde personal pentru prejudiciul cauzat, potrivit regulilor generale. (2) În cazul în care minorul între 14 și 18 ani nu are bunuri sau venituri suficiente pentru repararea prejudiciului cauzat, acesta trebuie reparat, integral sau în partea nereparată, de către părinți (adoptatori) sau curator dacă nu demonstrează că prejudiciul s-a produs nu din vina lor. (3) Obligația părinților (adoptatorilor) sau curatorului de a repara prejudiciul cauzat de un minor între 14 și 18 ani încetează în cazul în care autorul prejudiciului a atins majoratul, precum și în cazul cînd, înainte de a fi atins majoratul, acesta dobîndește bunuri sau venituri suficiente pentru repararea prejudiciului.*

În opinia completului de judecată, argumentele enunțate mai sus constituie fondul cauzei și asupra cărora instanța de apel era obligată să se pronunțe motivat, deoarece în viziunea apelanților, aceste motive ar putea răsturna soluția adoptată de prima instanță și afecta temeinicia hotărârii, cu atât mai mult că, în lumina jurisprudenței CtEDO, deși instanțele nu sunt obligate să se expună asupra motivelor de respingere a fiecărui argument a unei părți (*hotărârea Ruiz Torija versus Spania*), acestea nu sunt scutite de obligația de a examina în modul corespunzător principalele motive invocate și de a le da un răspuns (*hotărârea Moreira Ferreira versus Portugalia*).

Prin urmare, completul de judecată constată că, la caz, atât acuzarea cât și apărarea au indicat la un șir de erori de fapt și de drept, iar instanța de apel nu a analizat punctual criticile invocate de procuror și apărător și prin fraze de ordin

general a motivat soluția adoptată, impunându-se soluția de admitere a recursurilor declarate, casarea totală a deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 09 noiembrie 2022 în cauza penală privindu-i pe Mocanu Maxim și Arap Ion și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor circumstanțelor de fapt ale cauzei și să țină seama de cele invocate în prezenta decizie și a temeiurilor casării deciziei atacate, să înlătore omisiunile admise cu referire la cerințele apelanților și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

12. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală (*modificat prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023*), completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Admite recursurile declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Dubăsari Valeriu, avocatul Cașu Iulian în comun cu inculpații Mocanu Maxim și Arap Ion și reprezentanții legali ai inculpaților, Mocanu Igor și Arap Lilia, casează total decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 09 noiembrie 2022 în cauza penală privindu-i pe **Mocanu Maxim Xxxxx** și **Arap Ion Xxxxx** și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie

Daguța Sergiu

Ursachi Mariana